

KULTŪRAS NORIŠU IZLASE

1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienai – 35

Cienījamie kolēģi,

atkal klāt janvāris, un atkal klāt ir 1991. gada barikāžu gadskārta, tāpēc jaunā gada pienākumu, vēlmju un iespēju skrējienā vērts piebremzēt, lai apzināti padomātu par to, ka brīvība un demokrātija nav radusies pati no sevis, ka kādam ir bijis ļoti jāgrib, lai tās iegūtu, un tad jābūt modram, drosmīgam un jāiesaistās darīšanā, lai tās nosargātu un attīstītu līdzī laikam. Izzinot un pieminot vēstures notikumus, vienmēr jānonāk līdz šodienai – ko, kā un kāpēc vēlējās un darīja tā laika cilvēki (un cik dažādi tas bija), kā tā laika notikumi ietekmē šodien un ko no tā varam mācīties, dodoties rītdienā?

Šogad aprit jau 35 gadi kopš 1991. gada barikādēm. Starp citu, vai jūs esat pievērsuši uzmanību tam, ka šī ir reize, kad priekšplānā ir cilvēks? Jo tā ir nevis barikāžu atceres diena, bet barikāžu aizstāvju atceres diena. Kas tad bija šie aizstāvji? Šodienas skolēnu vecāki paši tolaik bija pavisam maziņi, tāpēc savas atmiņas par barikāžu laiku pastāstīt nevarēs. Turklāt iespējams, ka arī omīte tiešā veidā nepiedalījās pasākumos, jo palika mājās auklēt savus bērnus – tos, kuri šodien ir vecāki. Vai šīs mammas varam godināt kā barikāžu aizstāves? Domāju, ka jā. Kā Latvijas aizstāves noteikti, jo kam gan būtu vajadzīga Latvija, ja nebūtu bērnu? Ielūkojieties savu pašvaldību mājaslapās, izpētiet tur pieejamo informāciju, aprunājieties ar kaimiņiem, un vēsture iegūs cilvēciskus vaibstus.

Kas tieši šajās dienās notika un kādēļ lielais iedzīvotāju pulks sanāca vienkopus, sargājot tos objektus, kas tolaik stratēģiski bija vissvarīgākie? Ātra gatavā atbilde būs tā, ka Latvijas iedzīvotāji ar drosmi un vienotību nosargāja mūsu valsts neatkarību. Patiesībā 1991. gadā cilvēki sargāja ideju vai atmiņas par neatkarību un dedzīgu vēlmi to atgūt. 1991. gada barikādes ir daļa no Latvijas neatkarības atjaunošanas, jo 1991. gadā Latvijas tautas vēlme pēc neatkarīgas un demokrātiskas valsts bija sasniegusi augstāko punktu. Savukārt PSRS augstākās vadības vēlme bija pilnīgi pretēja – saglabāt autoritāru varu pār Otrā pasaules kara laikā okupētajām teritorijām, tai skaitā Latviju. Līdz ar to šis nav gadījums, kad iespējams rast vienošanos, sastopoties pusceļā; šis ir “jā vai nē” jautājums, un barikāžu, t. i., brīvības aizstāvji atveda savu grūti sagādāto tehniku un ieradās paši, lai iestātos par savu ģimeni, saviem un savu bērnu draugiem, rosīgu un turīgu kopienu, brīvu un lepnu Latviju.

Tāču janvāris ir auksts un ēdināšanas servisi vēl ir 1990. gadu līmenī, tāpēc cīnīties par brīvību nozīmē arī vārīt tēju un gatavot sviestmaizes, un labi, ka arī tas tiek atzīts un godināts. Viena lieta gan jāpieskata – lai piemiņas pasākumos, kas izpaužas amplitūdā no “tusiņa ar desmaizēm pie ugunsкура” līdz “pārņopietniem varonstāstiem” skolas zālē, nepazūd jēga – rosināt domāšanu par to, kas ir tas pats svarīgākais, kas mums pašiem un katrai nākamajai paaudzei jāatceras, jāiemācās, jāsaprot par to laiku? Nu, piemēram, vai uz katru aicinājumu iet ielās vai celt barikādes jāatsaucas? Un kā nenokļūt nepareizajā barikāžu pusē?

Domāšanai labi palīdz kultūras un mākslas valodā paustie vēstījumi. Arī cīnīties kultūra palīdz. Ne velti barikāžu laikā uzplauka politiskā māksla – dažādi plakāti, grafiti zīmējumi uz barikādēm, folklorizēti īsprozas darbi, kas iemūžināti dokumentālajos foto un kino kadros. [Nacionālajā enciklopēdijā](#) atradīsiet noderīgu apkopojumu par barikāžu laika atspoguļojumu mākslā un literatūrā, kā arī piemiņas iemūžināšanu. Filmas, grāmatas, ārtelpas monumentālās tēlniecības darbi, pastmarkas un naudas zīme – katrs savā valodā stāsta par cilvēkiem, kuri gribēja būt brīvi un neatkarīgi.

Tīmeklis liecina, ka visā Latvijā šī gadadiena tiks atzīmēta ar īpašiem notikumiem gan valsts, gan pašvaldību līmenī. Atrodiet pērles, kas uzrunā tieši jūs, arī šajā [apkopojumā](#).

Vērtīgu informāciju par barikādēm vienmēr var atrast 1991. gada barikāžu muzeja tīmekļvietnē [www.barikades.lv](#), tostarp dodoties muzeja [virtuālajā tūrē](#). Mājaslapā šobrīd ir ietverta arī ļoti plaša [reģionālā programma](#) par barikāžu 35-gades atceres notikumiem pašvaldībās.

Nacionālā Kino centra portālā [filmas.lv](#) izveidota [visā Latvijā pieejama filmu un kinožurnālu kolekcija](#), kas sniedz ieskatu 1991. gada barikāžu laika noskaņās un notikumos.

Latvijas Televīzijas veidoto dokumentālo filmu [“Tautas cietoksnis. Barikādes 1991”](#) arī ir iespējams noskatīties bez maksas.

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs aicina izzināt barikāžu notikumu atspoguļojumu arī [eMuzeja resursos](#), kur ir iespējams apskatīt galeriju un virtuālās izstādes. Plašāka informācija šeit.

Arī mēs, programmas “Latvijas skolas somas” komanda, dāvinām jums kultūras notikumu sarakstu, kurā atradīsiet filmu “Janvāris”, koncertus, plašu muzejpedagoģisko notikumu klāstu. Un gluži loģiski arī Kultūras ministrija ir izveidojusi lielisku ceļvedi par to, kur norisināsies [“Barikādēm 35” pasākumi](#).

Tad nu skatieties, klausieties, domājiet un samērojiet ar dzīvi, kādu vēlaties dzīvot!

Sirsnībā,

Aija Tūna,

kultūrizglītības programmas “Latvijas skolas soma” vadītāja

Interaktīvs ceļvedis kultūras norišu piedāvājumā

KINO.....	3
Filma “Janvāris”.....	3
KULTŪRAS MANTOJUMS.....	3
Muzejpedagoģiskā nodarbība “MUZEOBUSS”.....	3
Muzejpedagoģiskā nodarbība “Spēlēsim barikādēs”.....	4
Muzejpedagoģiskā nodarbība ekspozīcijā un pilsētvidē “Uz barikādēm”.....	4
Tiešsaistes nodarbība “Par savu zemi jāstāv. Barikāžu laiks”.....	5
Muzejpedagoģiskā nodarbība “Trešajai atmodai pa pēdām”.....	5

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Postenis Nr. 1. Barikāžu vietas Vecrīgā”	6
Muzejpedagoģiskā nodarbība “Liepājnieki 1991. gada janvāra barikādēs”	6
Muzejpedagoģiskā nodarbība “Kopā par brīvību. Barikāžu atcerei”	7
Muzejpedagoģiskā nodarbība “Barikādes caur Alūksnes pilsētas prizmu”	7
Muzejpedagoģiskā nodarbība “1991. gads – barikāžu laiks”	8
MŪZIKA	8
Koncerts “Barikādēm 35”	8

KINO

Filma “Janvāris”

Piedāvā: Filmu studija “Mistrus Media”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma skolās un Latvijas kinoteātros; gan klātienēs, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Aicinām sazināties ar katru piedāvātāju individuāli

Mērķauditorija: 6.–12. klase

Plašāk: <https://www.mistrusmedia.lv/lv/filmas#spelfilmas/janvaris>

1991. gada janvāris. Pēc skolas beigšanas Jazis nevar izlemt, kā dzīvot tālāk, viņam draud iesaukšana Padomju armijā. Pirmās nopietnās attiecības, 90. gadu sākuma bohēma, paaudzes protests. Latvijā tikmēr turpinās cīņa par valsts neatkarību, padomju milicijas speciālo uzdevumu vienības OMON draud apstādināt baltiešu brīvības cīņu, Rīgā sāk būvēt barikādes. Filmas jaunie varoņi ir tālu no jebkādas politiskās dzīves, taču apstākļi viņiem liek nonākt notikumu epicentrā un izdarīt izvēli.

Romas Starptautiskajā filmu festivālā filma “Janvāris” uzvarēja konkursa galvenajā kategorijā “Progresīvais kino”, filmas režisors Viesturs Kairišs tika atzīts par labāko režisoru, savukārt filmas galvenās lomas atveidoņi Kārlis Arnolds Avots izcīnījis labākā aktiera darba balvu.

KULTŪRAS MANTOJUMS

Mujejpedagoģiskā nodarbība “MUZEObUSS”

Piedāvā: 1991. gada barikāžu muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: info@barikades.lv, tel. nr.: 67213525

Mērķauditorija: 1.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/mujejpedagogiska-nodarbiba-muzeobuss/>

Skolēni iepazīst un izzina 1991. gada barikāžu notikumus, tajos iesaistītās personas un to nozīmi Latvijas vēsturē, aplūkojot un iekāpjot “Ikarus” autobusā, kurā ierīkota 1991. gada barikāžu muzeja mobilā ekspozīcija.

Nodarbības laikā, kas norisinās *muzeobusā* ievietotajā izstādē, kas sastāv no vizuālajiem uzskates materiāliem – fotoattēliem un videomateriāliem –, skolēni izzina Latvijas vēstures notikumus 20. gadsimtā, iepazīstoties ar kontekstu, kas noveda pie barikāžu nepieciešamības.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Spēlēsim barikādēs”

Piedāvā: 1991. gada barikāžu muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: info@barikades.lv, tel. nr.: 67213525

Mērķauditorija: 1.–7. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-spelesim-barikades/>

Nodarbībā skolēni gūst priekšstatu par dzīvi PSRS, par Atmodu, iepazīstas ar laikmeta plakātiem par sociāli nozīmīgām tēmām, aicinot domāt par mūsdienu cilvēkam svarīgo un aizstāvēšanas vērtību.

Iepazīstoties ar artefaktiem, skolēni izzina dažādās iesaistītās personas-tipus: barikāžu aizstāvi, Latvijas Republikas milicijas darbinieku un OMON kaujinieku. Tā ir iespēja tuvāk aplūkot dažādus ar barikāžu laiku saistītus priekšmetus, ko izmantojuši barikāžu dalībnieki, miliči. Izzinot tos pilsētas objektus, kuri tika aizstāvēti 1991. gadā un kurus būtu nepieciešams aizstāvēt šodien, skolēni aicināti līdzdarboties, iesaistoties aizsargājamo objektu un to pasargāšanas stratēģijas izveidē.

Tāpat skolēniem ir iespēja skatīties animācijas filmu, kurā rekonstruēts 1991. gada 20. janvāra uzbrukums Iekšlietu ministrijai, un aplūkot barikāžu laika auto un satelīta šķīvi, kas pārraidīja informāciju par barikāžu notikumiem uz citām valstīm, kā arī iepazīties ar barikāžu laikā bojāgājušajiem un barikāžu dalībnieku apbalvojumiem.

Muzejpedagoģiskā nodarbība ekspozīcijā un pilsētvidē “Uz barikādēm”

Piedāvā: 1991. gada barikāžu muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Muzeja administrācija, e-pasts: info@barikades.lv, tel. nr.: 67213525

Mērķauditorija: 6.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-ekspozicija-un-pilsetvide-uz-barikadem/>

1991. gada barikāžu muzejs skolēniem piedāvā iepazīties un izzināt 1991. gada janvāra notikumus, Tautas frontes un Interfrontes darbību un barikāžu nozīmi Latvijas vēsturē, balstoties muzeja ekspozīcijā, kā arī barikāžu vietās pilsētvidē:

- skolēni gūst priekšstatu par dzīvi PSRS, par Atmodu, iepazīstas ar laikmeta plakātiem par sociāli nozīmīgām tēmām, aicinot domāt par mūsdienu cilvēkam svarīgo un aizstāvēšanas vērtību;
- izprot stratēģiski svarīgos, aizsargājamus objektus, skatoties filmu “Mūsu barikāžu laiks”;
- ekspozīcijā “Ar garaspēku pret karaspēku” skolēniem ir iespēja izzināt abus pretpēkus – Tautas fronti un Interfronti –, uzzināt par citām Latvijas pilsētām, kas arī bija barikāžu

svarīgie punkti, kā arī aplūkot Ministru Padomes maketu un fotomateriālus un videomateriālus no 1991. gada barikāžu muzeja krājuma;

- tāpat skolēniem ir iespēja skatīties animācijas filmu, kurā rekonstruēts 1991. gada 20. janvāra uzbrukums Iekšlietu ministrijai, un aplūkot barikāžu laika auto un satelīta šķīvi, kas pārraidīja informāciju par barikāžu notikumiem uz citām valstīm, kā arī iepazīties ar barikāžu laikā bojāgājušajiem un barikāžu dalībnieku apbalvojumiem.

Nodarbības otrajā daļā skolēni speciālista pavadībā aplūko galvenās barikāžu vietas Vecrīgā, par kurām iepriekš uzzināts ekspozīcijā – Doma laukums, Saeimas nams un pie tā novietotā barikāžu dalībnieku piemiņas plāksne, Bastejkalns un bijusī Iekšlietu ministrijas ēka, Brīvības piemineklis, 11. novembra krastmala un Kaļķu iela, kas kalpoja, kā vienīgais iebraukšanas ceļš Vecrīgā 1991. gada janvārī.

Tiešsaistes nodarbība “Par savu zemi jāstāv. Barikāžu laiks”

Piedāvā: Latvijas Okupācijas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; digitāla norise

Kontaktinformācija: Inguna Role, e-pasts: ip@okupacijasmuzejs.lv, tel. nr.: 67211030

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/tiessaistes-nodarbiba-par-savu-zemi-jastav-barikazu-laiks/>

Nodarbībā skolēni uzzinās par Barikāžu laika notikumiem no janvāra līdz 21. augustam, kad Latvijas tauta aizstāvēja savu valsti un ieguva pilnīgu neatkarību. Mēģināsim rast atbildes uz jautājumiem: Kāds bija pārejas laiks no juridiskās Latvijas neatkarības līdz faktiskajai? Vai ar nevardarbīgu pretošanos var apturēt tankus un omoniešus? Kas deva drosmi cilvēkiem un kāda bija viņu motivācija? Nodarbības vadītāji diskutēs ar skolēniem par vērtībām, par drosmi, par Latviju pirms 30 gadiem un tagad, jo nodarbības tēma nav tikai vēsture – kopā mēģināsim izprast tautas vienotības spēku un brīvas un neatkarīgas valsts vērtību.

Aicināsim skolēnus pirms nodarbības izziņāt savas ģimenes un novada cilvēku pieredzi un sajūtas Barikāžu laikā.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Trešajai atmodai pa pēdām”

Piedāvā: Latvijas Nacionālais vēstures muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienēs norise

Kontaktinformācija: Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Tautas frontes muzejs, e-pasts: tfm@lvm.gov.lv, tel. nr.: 67224502

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-tresajai-atmodai-pa-pedam/>

Nodarbības laikā skolēniem tiek sniegts padziļināts ieskats Trešās atmodas notikumos, aptverot laika posmu no 1985. līdz 1991. gadam.

5.–9. klašu skolēni iepazīstas ar priekšmetu, fotogrāfiju un dokumentu kopumu, kas stāsta par Latvijas un Baltijas neatkarības centieniem 20. gadsimta 80. gadu otrajā pusē. Nodarbības

ietvaros iespējams uzzināt par Latvijas Tautas frontes izveidošanos, akcijas “Baltijas ceļš” norisi, 1990. gada 4. maija deklarācijas pieņemšanu, 1991. gada barikādēm, kā arī citiem Latvijas vēsturē svarīgiem notikumiem.

Nodarbība notiek unikālā ēkā – Latvijas Tautas frontes mītnesvietā, kurā tika pieņemti nozīmīgi lēmumi un risinājās vēsturiski notikumi, organizējot ceļu uz Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanu.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Postenis Nr. 1. Barikāžu vietas Vecrīgā”

Piedāvā: Latvijas Kara muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Māris Konovalčiks: maris.konovalciks@karamuzejs.lv,

tel. nr.: 28662648

Mērķauditorija: 9.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-postenis-nr-1-barikazu-vietas-vecriga/>

Nodarbības laikā skolēni muzejpedagoga vadībā dosies mācību pastaigā pa galvenajiem barikāžu objektiem Vecrīgā. Tiks apmeklēts Latvijas Kara muzejs (“Postenis Nr. 1”), Augstākā Padome (Saeimas ēka), Latvijas Radio ēka, Doma baznīca, Ministru padome (Ministru kabineta ēka) un Bastejkalns. Pie katra no objektiem skolēni kopā ar muzejpedagogu analizēs, kāpēc šī vieta bija nozīmīga barikāžu laikā, un salīdzinās vizuālos materiālus “toreiz–tagad”.

Pirms nodarbības skolēniem tiek nosūtītas anketas, kas palīdz apzināt skolēnu ģimeņu pieredzi 1991. gada janvārī, savukārt pastaigas laikā skolēniem ir iespēja prezentēt un apspriest savus secinājumus.

Nodarbības mērķis ir veicināt skolēnu izpratni par Latvijas neatkarības aizstāvēšanas norisēm 1991. gada janvārī, pētot barikāžu vietas Vecrīgā, izprotot to nozīmi Latvijas valsts vēsturē un aktualizējot personisko un ģimenes pieredzi. Nodarbība palīdz attīstīt kritisko domāšanu, pilsonisko līdzdalību un piederības sajūtu Latvijas valstij.

*Nodarbība notiek ārā, Vecrīgā. Spēcīgu nokrišņu vai nelabvēlīgu laikapstākļu gadījumā nodarbības norise nav iespējama.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Liepājnieki 1991. gada janvāra barikādēs”

Piedāvā: Liepājas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Inga Zīverte, e-pasts: inga.ziverte@liepaja.lv, tel. nr.: 29605223

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-liepajnieki-1991-gada-janvara-barikades/>

Atjaunotajā Liepājas okupācijas muzejā aplūkojamas fotogrāfijas ar notikumiem barikādēs Liepājas pilsētā.

Izstādē melnbaltajās fotogrāfijās redzami 1991. gada janvāra notikumi Liepājā pie pilsētas valdes, Jāņa Čakstes (toreiz Komjaunatnes) laukumā pie Imanta Sudmaļa pieminekļa, abu laikrakstu (“Kurzemes Vārds” un “Kursas Laiks”) ēkas, pasta, kā arī pie televīzijas torņa.

Nodarbības laikā skolēni uzzinās par tā laika aktuālajiem notikumiem, politiskiem spēkiem un personībām. Nodarbības mērķis ir veicināt skolēnu izpratni par notikumiem Liepājā un Latvijā 1991. gada janvārī, t. s., Barikāžu laiku, kad ar neagresīvu, bet aktīvu pretošanos Latvija nosargāja savu neatkarību no PSRS.

Papildus tam skolēni uzzinās, cik svarīgi ir attīstīt stratēģisko un telpisko domāšanu, apzinot svarīgākos stratēģiskos punktus pilsētā un valstī, kā arī, kā sagatavot rīcības plānu nestandarta situācijām, ņemot vērā speciālistu izstrādātās vadlīnijas.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Kopā par brīvību. Barikāžu atcerei”

Piedāvā: Ģederta Eliasa Jelgavas vēstures un mākslas muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Anitra Skalbina, e-pasts: anitra.skalbina@muzejs.jelgava.lv,

tel. nr.: 29297084

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-kopa-par-brivibu-barikazu-atcerei/>

Nodarbība “Kopā par brīvību. Barikāžu atcerei” sniedz iespēju skolēniem izzināt janvāra notikumus pirms 35 gadiem, kad Latvijas cilvēki plecu pie pleca nosargāja ideju par brīvu Latviju.

Skolēni iepazīstas ar barikāžu notikuma priekšvēsturi, cēloņiem, notikumu attīstību un kulmināciju – barikādēm un tās aizstāvjiem. Izmantojot muzeja krājuma materiālus, jaunieši pēta tā laika notikumu atspoguļojumu fotogrāfijās un barikāžu dalībnieku atmiņās, tuvojoties tā laika notikumu izpratnei un izjūtām, raisot līdzpārdzīvojumu un apziņu, cik liela vērtība ir prasme vienoties, būt kopā un iestāties par brīvību.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “Barikādes caur Alūksnes pilsētas prizmu”

Piedāvā: Alūksnes novada muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienes norise

Kontaktinformācija: Jolanta Baldiņa, e-pasts: jolanta.baldina@aluksne.lv, tel. nr.: 25665538

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/muzejpedagogiska-nodarbiba-barikades-caur-aluksnes-pilsetas-prizmu/>

Nodarbība veidota kā tematiska funkcionēšanas spēle, kas aicina izzināt barikāžu laiku caur Alūksnes pilsētvidi. Norise notiek pastaigas veidā, kuras 4,5 km maršrutā iekļauti 15 objekti: autoosta, tilts, baznīca, slimnīca, pasts, policija, aptieka, telegrāfs, administrācijas ēka, kultūras iestādes. Visi objekti asociatīvi saistās ar barikāžu laiku Rīgā un Alūksnē, stratēģiski nozīmīgiem punktiem šajos notikumos un arī ar barikāžu dalībniekiem.

*Lai piedalītos nodarbībā, skolēniem katram vai uz grupu (divi līdz pieci cilvēki) nepieciešams uzlādēts viedtālrunis ar interneta pieslēgumu, norādītu lokācijas vietu un lejupielādētu aplikāciju “Actionbound”. Lai uzsāktu darbošanos, Alūksnes novada muzejā skolēniem ir jānoskenē spēles QR kods.

Muzejpedagoģiskā nodarbība “1991. gads – barikāžu laiks”

Piedāvā: Latgales Kultūrvēstures muzejs

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; gan klātienē, gan digitāla norise

Kontaktinformācija: Inese Lopsa, e-pasts: inese.lopsa@rezekne.lv, tel. nr.: 26550351

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/mujejpedagogiska-nodarbiba-1991-gads-barikazu-laiks/>

Viens no nozīmīgākajiem un simboliskākajiem notikumiem Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanā bija 1991. gada janvāra barikādes Rīgā, kurās piedalījās iedzīvotāji no visas Latvijas, arī no Rēzeknes un tās apkārtnes.

Nodarbībā tiks apskatīti ne tikai 1991. gada janvāra notikumi Latvijā, bet arī citi Trešās atmodas jeb “dziesmotās revolūcijas” perioda svarīgākie politiskie, sabiedriskie un kultūras notikumi un procesi, kas veicināja atmodas kulmināciju – barikāžu laiku – un tam sekojošo Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu.

Skolēni iepazīsies ar Rēzeknes pilsētas un Rēzeknes rajona iedzīvotāju aktivitātēm un rīcību dokumentos, fotogrāfijās un laikabiedru atmiņās, kas glabājas muzeja krājumā, kā arī aplūkos atmodas notikumus raksturojošas lietas.

Muzeja pagalmā vai iekštelpās stilizētu barikāžu atmosfērā, dzerot tēju no termosiem, skolēni tiks iesaistīti sarunā ar kādu no barikāžu dalībniekiem vai aculieciniekiem.

MŪZIKA

Koncerts “Barikādēm 35”

Piedāvā: SIA “SKOLENIEM.LV”

Norises laiks: Pēc pieprasījuma; klātienē norise

Kontaktinformācija: Jānis Ķirsis, e-pasts: info@skoleniem.lv, tel. nr.: 28070202

Mērķauditorija: 5.–12. klase

Plašāk: <https://latvijasskolassoma.lv/norise/koncerts-barikazu-dziesmas/>

Mūzikai un dziesmai ir īpaša nozīme it sevišķi sarežģītos brīžos. Koncertā mūziķi Jānis Ķirsis un Rūta Dūduma vēstīs par pasaules vēstures laušanu un Latvijas neatkarības atjaunošanas laiku 1991. gada janvārī.

Šis laiks, kā viens no Latvijas pašapziņu veidojošiem stūrakmeņiem, ir būtisks arī šobrīd, kad notiek karš Ukrainā. Tāpat šis arvien ir stāsts par cilvēku patriotismu, drosmi un cīņu pret ienaidnieku. Līdzīgi kā 1991. gadā, kad cilvēki dziedāja pie uguns kuriem, lai turētu stipru garu, lai būtu silti arī emocionāli un lai būtu kopības sajūta, arī koncertā iekļautās dziesmas – “Zaļā

dziesma”, “Apvij rokas”, “Nāc dejot”, “Zem diviem karogiem”, “Dzimtā valoda” un citas – kopā radīs emocionālu noskaņu barikāžu notikumu nozīmes apzināšanai.

* * *

Atgādnēs praktiskai lietošanai:

- Visplašākā informācija par programmā rekomendētajām kultūras norisēm atrodama [programmas mājaslapas katalogā](#).
- Mājaslapas katalogā var nebūt norādītas:
 - o visas valsts kultūras iestāžu (tas ir, valsts kapitālsabiedrību teātru, koncertiestāžu, muzeju u. c.) piedāvātās norises, taču tās ir iekļautas programmas saturā un atrodamas konkrēto institūciju mājaslapās.
 - o īslaicīgi notiekošās kultūras norises (izstādes, vienu vai dažas reizes notiekoši koncerti utt.), kuru apmeklēšana jāsaskaņo, sazinoties ar programmas komandu.
- Pedagogi lemj par katras konkrētās norises atbilstību noteiktai vecumgrupai un sasaisti ar mācību un audzināšanas darbu.
- Aktuālāko norišu izlases atrodamas ikmēneša jaunumu lapās, kas arī pieejamas [mājaslapā](#).
- Mājaslapas [aktualitāšu sadaļā](#) atrodama informācija par aktuālajām kultūras norisēm un skolēnu atsauksmes.
- Pašas jaunākās ziņas, foto un videomateriāli atrodami programmas “Latvijas skolas soma” sociālo mediju kontos “Facebook”
<https://www.facebook.com/latvijasskolassoma>, “Instagram”
<https://www.instagram.com/latvijasskolassoma/> un “X”
https://x.com/LV_skolas_soma, kā arī programmas YouTube kanālā
<https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma>. Sociālajos medijos aicinām pievienot savu vērtējumu komentāru sadaļās vai dalīties ar kādu no ierakstiem un savu pieredzi.

Par norisēm, kas nav atrodamas nevienā no šiem apkopojumiem, jāpārlicinās, vai tās atbilst programmas mērķim, sazinoties ar programmas “Latvijas skolas soma” komandu, rakstot uz e-pastu: pasts@latvijasskolassoma.lv.

Programmas tīmekļvietnes sadaļā “Resursi” pieejami dažādi metodiskie ieteikumi un resursi, kas var palīdzēt izvēlēties īsto norisi un veiksmīgi saistīt to ar mācību un audzināšanas darbu: <https://latvijasskolassoma.lv/resursi>.

Programmas YouTube kanālā <https://www.youtube.com/@latvijasskolassoma> ievietoti arī iepriekšējo gadu semināros, konferencēs un forumos sniegtie pedagogu un kultūras nozares ekspertu pieredzes stāsti un lekcijas, t.sk., programmas atklāšanas koncerta ieraksts, kā arī citi audiovizuālie resursi un metodiskie materiāli.

www.latvijasskolassoma.lv #LatvijasSkolasSoma